

پاسخ تشریحی درس ادبیات کنکور تجربی ۹۵ - تهیه و تنظیم : مرتضی منشاری

۱- گزینه ی ۱

معنی مقابل دو واژه غلط است و معنی درست آن ها بر این پایه اند : ۱- عبر کن : پند بگیر ۲- معهود : عهد شده، شناخته شده، معمول

۲- گزینه ی ۲

در گزینه ی ۲ همه ی واژه ها درست معنی شده اند.

معنی درست واژه هایی که غلط معنی شده اند بر این پایه اند:

گزینه ی ۱ : زعارت : بدخویی، بد خلقی، تند مزاجی

گزینه ی ۳ : معارضه : ستیزه کردن

گزینه ی ۴ : مطاوعه : اطاعت کردن، فرمان برداری

۳- گزینه ی ۴

سموم : باد گرم و کشنده / مصابیح : چراغ ها / مهین : بزرگ، بزرگ تر / دهشت : تعجب، سرگشتگی، حیرت، اضطراب، ترس

۴- گزینه ی ۱

غلط های املائی و شکل درست آن ها بر این پایه اند :

بیت الف : سقبه < ثقبه

بیت ب : صائقه < صاعقه

۵- گزینه ی ۴

املائی درست واژه بر این پایه است : غیاث < قیاس

۶- گزینه ی ۳

غرب زدگی نوشته ی جلال آل احمد و از مقالات اوست.

۷- گزینه ی ۲

تاریخ ارائه شده در گزینه ی ۲ نادرست است و تاریخ درست آن، ۷۳۲ است.

روضه خلد، کتابی است به تقلید از گلستان سعدی و بر همان شیوه که مجد خوافی آن را در سال ۷۳۲ نوشت.

۸- گزینه ی ۳

هفت حصار و نصایح : خواجه عبدالله انصاری

دری به خانه ی خورشید و از آسمان سبز : سلمان هراتی

روزها و جام جهان بین : محمد علی اسلامی ندوشن

پلّه پلّه تا ملاقات خدا و پیر گنجه در جستجوی ناکجا آباد : عبدالحسین زرین کوب

۹- گزینه ی ۱

در گزینه ی ۱ حسن تعلیل وجود ندارد.

گزینه ی ۲ : کنایه : مست شدن کنایه از بی هوش و بی خبر شدن، و سحر نداشتن شب کنایه از پایان نیافتن تیره بختی هاست.

گزینه ی ۳ : استعاره : لب خندان قرح (اضافه ی استعاری)

گزینه ی ۴ : ایهام : مدام ۱- شراب ۲- پیوسته

۱۰- گزینه ی ۱

مجاز : رخ و روی مجاز از همه ی وجود

کنایه : رخ فرو پوشیدن، کنایه از پنهان شدن است.

تشبیه : آفتاب آسا : همانند آفتاب بودن

استعاره : رخ ماه و پروین (اضافه ی استعاری)

۱۱- گزینه ی ۲

تشبیه : بیت د : بسان و مانند دیگ بودن

استعاره : بیت ب : به سرو لب جویبار بخشیدن : تشخیص و استعاره

حسن تعلیل : بیت ج : آوردن دلیل ادبی و شاعرانه : مؤذن هنگام اذان گفتن به این دلیل گوش خود را می گیرد که در دنیا کسی سخن حق را نمی شنود.

ایهام : بیت الف : مدام ۱- شراب ۲- پیوسته

اغراق : بیت هـ : از آب دیده صد ره طوفان نوح دیدن اغراق دارد.

۱۲-گزینه ی ۳

هفت فعل از افعال پیشوندی، با فعل ساده ی نوع خود تفاوت معنایی دارد:

۱-در آوردن ۲- بر افتادن ۳- بر آمدن ۴- واداشتن ۵- بر خوردن ۶- در گذشتن ۷- فرا گرفتن

۱۳-گزینه ی ۴

عبارت سؤال شش جمله است و جمله های سوم و پنجم، به ترتیب دو جزئی و چهار جزئی گذرا به مفعول و متمم هستند:

جمله ی سوم : سر خوش به هر سو می رفتم : دو جزئی

جمله ی پنجم : دلم می خواست این نغمه ی آسمانی را همه از بهشتیان بشنوند : چهار جزئی گذرا به مفعول و متمم

۱۴-گزینه ی ۱

با من دلشده گر بار نسازد چه کنم ؟ (ساختن با)

من دلشده، متمم فعل است و بر سایر اجزای جمله مقدم شده است.

۱۵-گزینه ی ۲

در گزینه ی ۲ شش واژه ی مرکب وجود دارد:

۱-چهار راه ۲- پیرمرد ۳- بلند قد ۴- درشت استخوان ۵- سرخ رو ۶- کم پشت

۱۶-گزینه ی ۳

تکواژ ها به ترتیب بر این پایه اند:

به / هم / سرا / ی / - / قلب / - / تو / می / تپ / - / د / با / شوق >..... ۱۳ تکواژ

عاشق / انه / ترین / نغمه / را / دو / بار / ه / ب / خوان / ی >..... ۱۱ تکواژ

۱۷-گزینه ی ۴

مضمون مشترک گزینه های ۱، ۲ و ۳ : علاج واقعه را قبل از وقوع باید کرد.

۱۸-گزینه ی ۴

مفهوم هر دو بیت به سخن مشهور (کُلْ شَيْءٍ يَرْجِعُ إِلَىٰ أَصْلِهِ) اشاره دارند؛ هر چیزی سرانجام به اصل و ریشه ی خویش باز می گردد که

منظور از آن، بازگشت به عالم معنا و به سوی خداست.

۱۹-گزینه ی ۱

در هر دو بیت به این مفهوم اشاره شده است که : شاعر (انسان) در سخن خود نهفته است و با سخن خویش شناخته می شود.

۲۰-گزینه ی ۲

مفهوم مشترک گزینه های ۱، ۲ و ۳ : امروز که نعمت و دولت و امکانات داری به دیگران نیکویی کن و به حال آن ها رسیدگی کن. در گزینه ی

۲ می گوید : امروز قلبم در اختیار توست، می خواهی آباد کن و می خواهی ویرانش کن.

۲۱-گزینه ی ۱

در بیت سؤال شاعر از وداع یار و قطع امید گریه و ناله سر می دهد و به خاطر فرقت معشوق همچو باران اشک می ریزد. در گزینه ی ۱ هم

شاعر به خاطر سوز و ناله ی جگر، اشکش سرازیر می شود و آن را همچون دریایی می داند که با وجود سوز دل و جوشش اشک به هیچ وجه

از آب چشمانش کم نمی شود.

در گزینه ی ۲ ظاهراً به نرج و سوز دل و مفهوم ضمنی جدایی از معشوق اشاره نشده است اما بی ارتباط دانستن این گزینه هم دشوار است و

به هر حال سؤال چالش برانگیزی به نظر می رسد.

۲۲-گزینه ی ۴

مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه ی ۴، به پایداری و جاودانگی نام و سخن (شعر) شاعر اشاره دارند.

۲۳- گزینه ی ۳

در بیت سؤال و گزینه ی ۳ به ازلی بودن عشق الهی و خراب و مست شدن عاشق از عشق معشوق حقیقی اشاره شده است.

۲۴- گزینه ی ۱

در بیت سؤال به این مفهوم اشاره شده است که برای رسیدن به هدف باید سختی ها را تحمل کرد و ناپسندها را پسندید؛ که همین مفهوم از گزینه های «۲، ۳ و ۴» نیز دریافت می شود.

۲۵- گزینه ی ۴

مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه ی «۴»: عاشقان و عارفان حقیقی هرگز به تعلقات و وابستگی های دنیا توجه نمی کنند و از اسباب جهان فارغ و آسوده اند